

Viburnum nudum, uniek in vruchtkleuren

In Booms *Nederlandse Dendrologie* (5e druk, 1965) is er van *Viburnum nudum* een beschrijving van 1,5 regel en de afbeelding van een blad. In *Dendrologie van de Lage Landen* (2000) is er een opwaardering. De soort wordt beschreven in 4,5 regel met toevoeging categorie z (zeldzaam). Als enige cultivar wordt 'Pink Beauty' vermeld. De recente *Naamlijst van Hou-tige Gewassen* (2016) vermeldt vier cultivars. Er zit dus beweging in en de fraaie foto op de omslag van deze *Arbor Vitae* kan dat onderstrepen.

Viburnum is met 150 soorten een groot geslacht. Een aantal jaren is het samen met het geslacht *Sambucus* uit de familie van de Caprifoliaceae verplaatst naar de familie van de Adoxaceae. Een aantal *Viburnum*-soorten neemt een belangrijke plaats in in het gekweekte sortiment. Koplopers zijn *V. opulus*, *V. plicatum* en *V. tinus*, maar diverse andere blijven daar niet ver bij achter. Langzaam komt echter *Viburnum nudum* uit de schaduw dankzij de kleurrijke bessen en de fraaie herfstkleuren van enkele cultivars.

De soort wordt in het thuisland Noord-Amerika de Possumshaw of Smooth Withe-Rod genoemd. Ze groeit van nature in moerasgebieden in de kustgebieden van Maine tot in Florida en Texas. Er is bovendien een voorkeur voor de natste plekken. Het is een compacte,

bladverliezende heester tot drie meter hoog met vrijwel gaafrandige, enkelvoudige, smalle bladeren. De takken zijn bruin geschilderd. De bloeiwijze is een vrij lang gesteeld 6-10 cm breed scherm met kleine roomwitte bloe-



De prachtige vruchtkleuren van *Viburnum nudum*
Foto: Ward van Teylingen

men. De vruchten zijn erwtgrote bessen. De sierwaarde van de plant zit in het glimmend groene blad dat in de herfst fraai kan verkleuren naar wijnrood, maar vooral in de kleur van de vruchten. Deze verkleuren van wit via licht- en donkerroze naar blauw tot zwart, maar niet allemaal tegelijk en dat kan

heeft in tegenstelling met de lichtroze bloemkleur die in *Nederlandse Dendrologie* (editie 1975), *Dendrologie van de Lage Landen* en het *Darthuizer Vademecum* (editie 1978) wordt vermeld, witte bloemen. De cultivarnaam betreft namelijk de vruchtkleur.

Langzaam komt echter Viburnum nudum uit de schaduw dankzij de kleurrijke bessen en de fraaie herfstkleuren van enkele cultivars

fraaie unieke kleurschakeringen opleveren. De soort werd in 1752 al uit de VS in Engeland ingevoerd. In ons land was ze 160 jaar geleden al aanwezig in de kwekerij van H. Ottolander in Boskoop.

Nieuwe cultivars

De oudste cultivar is *V. nudum* 'Pink Beauty'. Deze zou door Darthuizer Boomkwekerijen in de jaren zeventig zijn benaamd als cultivar van *V. lentago*, maar wordt in het *Darthuizer Vademecum* niet als selectie van het bedrijf genoemd. Vaak werd ze van zaad vermeerderd. Ze moet niet verward worden met *V. plicatum* 'Pink Beauty'. Deze heeft naar roze verkleurende bloemschermen. *V. nudum* 'Pink Beauty'

Viburnum nudum 'Winterthur'. De bladeren zijn wat ronder en minder lang als van *Viburnum nudum*.

Foto: Ward van Teylingen



Vrij recent zijn er nog diverse cultivars bijgekomen. Van rond 1970 dateert de Amerikaanse selectie *V. nudum* 'Winterthur' van de Winterthur Gardens in Delaware. De vruchtzetting van deze selectie is zonder bestuiver zeer teleurstellend. Een verbetering van de laatstgenoemde is *V. nudum* 'Bulk', in Boskoop geselecteerd door Rein Bulk. Spring Meadows in de VS heeft de plant daar op de markt gebracht met het trademark Brandywine. Deze selectie zet vrucht zonder een aparte bestuiver en is zodoende veelbelovend. Dit trademark is verder een aanwijzing dat het met de herfstkleur ook goed zit. Ondanks de duidelijk aanwezige kwaliteit ontbreekt nog een waardering van de Keuringscommissie van de KVBC. Eveneens zelffertiel zou de Amerikaanse selectie *V. nudum* 'Pulaski' zijn. Deze werd door Larry Lowman gevonden in Pulaski County in de staat Arkansas. Een op 'Winterthur' gelijkende, maar compactere selectie is *V. nudum* 'Earthshades'. De naam werd gegeven door Michael Dirr, die de plant had gekregen van William Flemer van de Earth Shade Nursery, Warne, North Carolina. Sinds kort is er ook nog een Deense selectie op de markt gekomen: *V. nudum* 'Splendid Choiz'. Anton Thomsen, voormalig eigenaar van de Thomsen Nursery, en enkele anderen hebben er niet minder dan 25 jaar aan gewerkt om een goed winterharde plant te vinden. □